

N:o 4.

Af Herr Stråle: Angående förhöjning af anslaget till befrämjande i allmänhet af slöjderna.

Under återopande af Herr A. Hedins förslag vid 1872 års riksdag om anvisande af medel för att befordra husslöjden, motionen N:o 151, behandlad af Stats-Utskottet i Utlåtandet N:o 10, punkten 18, får jag hemställa:

att anslaget till befrämjande i allmänhet af slöjderna må förhöjas med 10,000 R:dr, inbegripet den vid 1872 års riksdag beviljade förhöjning 2,500 R:dr, för att till ofvanberörda ändamål användas.

Stats-Utskottet tillstyrkte vid sistförflutna riksmöte nämnda förhöjning af 2,500 R:dr, och detta anslag mötte något motstånd, måhända med afseende å det relativt ringa beloppet, då, såsom under diskussionen i Första Kammaren yttrades, beloppet, fördeladt på länen, endast skulle utgöra omkring 100 R:dr för hvarje län.

Anslaget bifölls emellertid af Riksdagen, och Kongl. Maj:t har den 6 December 1872 funnit godt förordna, att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen skulle undfå kännedom om Riksdagens ifrågavarande beslut samt förständigas att, efter Hushållningssällskapens hörande, inkomma ej mindre med upplysning rörande husslöjdens närvarande ståndpunkt och de åtgärder till densammas befordran, som redan blifvit vidtagna, äfvensom dertill använda medel, än ock med förslag till dessa åtgärders ytterligare utveckling, i händelse understöd af allmänna medel dertill erhöles, jemte uppgift å de för sådant ändamål erforderliga kostnader.

Då allvarliga bemödanden att befordra en ändamålsenlig husslöjd mångenstädes i riket ega rum och ganska omfattande åtgärder i detta viktiga hänseende redan blifvit af myndigheterna vidtagna, men åtminstone i åtskilliga län landstingens och hushållningssällskapens tillgångar äro knappa, torde med fullt skäl kunna antagas, att berörda af Kongl. Maj:t infortrade yttranden komma att innefatta förslag om erhållande af understöd till betydliga belopp och tilläfventyrs föranleda en Kongl. Maj:ts framställning om erforderligt anslag till nästa Riksdag.

Äfven under förutsättning af en sådan framställning och af Riksdagens bifall dertill, lära de då beviljade medlen icke blifva disponibla förrän 1875 och någorlunda tillräckliga tillgångar för ändamålet — ty dertill lärer det redan beviljade anslaget af 2,500 R:dr icke kunna hänföras — saknas under 1874, derest de icke redan vid innevarande riksmöte anvisas.

De närmare bestämmelserna för det af mig föreslagna anslags användande torde böra af Kongl. Maj:t meddelas; dock synes andelen af statsmedel, som må

tilldelas något län, böra utgå högst till det belopp länets kommunala myndigheter tillskjuta.

Uppljningsvis må meddelas, att inom Stockholms län, der en centralkomité för husslöjdens befrämjande redan i flera år varit bildad och nitiskt verkat, lands-tinget och hushållningssällskapet anslagit till komiténs disposition för 1869 2,000 R:dr, för 1870 2,000 R:dr samt för hvardera af åren 1871, 1872 och innevarande år 1,800 R:dr; och hafva härförutan premier för husslöjd blifvit utbetalda vid hushållningssällskapets och åtskilliga hushållningssällens årliga sammanträden.

W. Stråle.

N:o 5.

Af Friherre af Ugglas: Om ändring af 7:de punkten i Kongl. Kungörelsen den 21 Oktober 1871, angående den af Riksdagen fastställda förhöjda bevillningsafgift för spelkort samt om kortstämplingens verkställande.

Då vid 1871 års riksdag frågan om kortstämpelafgiften sednast behandlades, uttalade sammansatta Stats- och Bevillnings-Utskottet uti det i ämnet afgifna betänkande oförtydbart den mening, att de *barmhertighetsinrättningar*, hvilka dittills åtnjutit andelar af ofvannämnda afgift, borde vid en sådan förmån *bibehållas*, men, genom förbiseende vid redigerande af Utskottets slutliga hemställan till Riksdagen, omnämndes i densamma, förutom några särskildt uppräknade barmhertighetsinrättningar, hvarom nu icke är fråga, endast i allmänna ordalag *fattigvården*, såsom den der skulle ega att tillgodonjuta ifrågavarande fördel.

Utskottets betänkande blef af Riksdagen bifallet, och, i full öfverensstämmelse med Riksdagens sålunda fattade beslut, utfärdade Kongl. Maj:t den 21 Oktober 1871 nådig kungörelse i ämnet.

Häri genom skedde dock, i strid med Utskottets ofvan omförmälda, bestämdt uttalade mening, en icke oväsentlig förändring i bestående förhållanden. Genom Kongl. Kungörelsen den 15 December 1854, hade nemligen sednast blifvit stadgadt, att *barnhus- eller fattigvårdsinrättningar* i de landsortsstäder, der kortfabriker funnos, skulle ega att uppbära en viss andel af kortstämpelafgiften, men till följd af Riksdagens omförmälda beslut, och Kongl. Maj:ts på grund deraf utfärdade nådiga